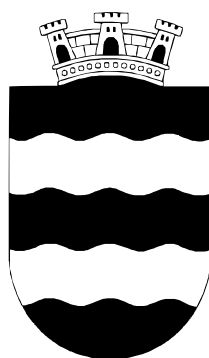

Alternativt budsjett 2002

Harstad kommune

F **HARSTAD FREMSKRITTSPARTI**

Innledning

Et samfunn der innbyggerne bestemmer mer

Fremskrittspartiets grunnleggende målsetting er å øke enkeltmenneskets handlefrihet. Derfor går Fremskrittspartiet inn for sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep. Den våkne lokalpolitiker vil snart oppdage at det kan spares penger i den kommunale og fylkeskommunale forvaltningen. Byråkratiet fortsetter å vokse. En alt for stor del av innbyggernes skattepenger går til administrasjon. Det offentlige er dessverre usedvanlig dyktige til å tilrive seg oppgaver for å holde på makten.

Trygghet og livsglede forutsetter at den enkelte har følelsen av å ha innflytelse over sitt eget liv. Fremskrittspartiet har derfor som sitt mål et samfunn der de fleste beslutninger tas direkte av innbyggerne selv, uten omveier. Det offentlige skal ha som hovedoppgave å sørge for rettssikkerhet og trygghet for liv, helse og eiendom. Kommunene skal være levende lokalsamfunn der menneskene kjenner seg hjemme og kan påvirke sin hverdag.

Slike lokalsamfunn forutsetter at kommunale vedtak er basert på ønsker på grunnplanet. De kommunale myndigheter bør stadig spørre seg selv: Hvilke ytelser ønsker innbyggerne? Kontakten med grunnplanet kan skje ved hjelp av folkeavstemninger, spørreskjemaer, innbyggerforeninger eller folkemøter. Kommunen må stadig holde seg orientert om hvordan innbyggerne er fornøyd med barnehager, sykehjem, skoler, sosiale tjenester m.m. Slike undersøkelser bør overlates til private og upartiske firmaer. Resultatene bør sammenlignes med det som er oppnådd i tilsvarende kommuner, slik at man kan dra nytte av andres erfaringer.

De forskjellige kommunale tjeneste- og støtteenheter bør få størst mulig frihet innenfor sine budsjetter. Beslutningsmyndighet bør overføres til medarbeidere på lavest mulig nivå, slik at avgjørelse treffes så nær den enkelte innbygger som mulig. Den enkelte innbygger og bedrift bør behandles som kunde, og ikke som et forstyrrende element som er underlagt offentlig forvaltningsmyndighet. Den enkelte bør tvert imot oppmuntres til å sette seg inn i og delta i beslutningsprosessen gjennom opplysninger og innspill. På denne måten kan kommunen fungere som et moderne firma der kunder og leverandører, innbyggere og private tjenesteytere arbeider hånd i hånd, slik at de gamle grenser forsvinner.

Kommunen bør bekjentgjøre sitt tjenestetilbud overfor innbyggerne, dvs. kommunens vederlag for skatteinntektene. Dette kan gjøres ved at kommunen utgir brosjyrer for hvert tjenesteområde, der omfang og kvalitet på tjenestene spesifiseres, slik at innbyggerne ser hva de får igjen for skattepengene. Dersom kommunen ikke oppfyller sine forpliktelser, må den betale kostnadene ved å kjøpe tilsvarende tjenester for innbyggerne på det private marked, for eksempel privat pleie for en som ikke får sykehjems plass.

Kommunen bør samle forvaltningsetater i et servicekontor slik at kundene ikke er nødt til å løpe fra det ene kontoret til det andre for å få ordnet den samme saken. Kommunale myndigheter skal være serviceorganer som har til primær oppgave å hjelpe innbyggerne. Politikere og byråkrater skal derfor ikke legge unødvendige hindringer og forbud i veien for enkeltmennesker, næringsdrivende, lag og organisasjoner. Søknader skal behandles positivt så langt lovverket tillater det.

Samfunnet består av offentlig og privat sektor. Vi vil gå fra en velferdsstat der det offentlige dominerer det private, til et velferdssamfunn der innbyggernes avgjørelser spiller større rolle enn det offentlig styrte. Den private sektor består av mange ulike deler. Det handler om nære sosiale fellesskap som familie, venner, arbeidskolleger, menigheten og foreninger, så vel som handel av varer og tjenester mellom mennesker og bedrifter, som derved former de forutsetninger som preger vår hverdag.

Å privatisere innebærer å overføre makt og ressurser fra det offentlige til privat sektor, til deg og meg. Derfor er privatisering et av de viktigste virkemidlene for å skape et samfunn der flere avgjørelser tas direkte av de berørte innbyggerne. Dette fører til at det offentliges makt minker og valgfriheten for innbyggerne øker.

Første skritt mot en bedre kommune

Harstad Fremskrittsparti har lenge hatt en meget kritisk holdning til at flertallet i kommunestyret ved en hver anledning vedtar det ene store investeringsprosjektet etter det andre. Mange av disse prosjektene er ikke knyttet til kommunens lovpålagte oppgaver, og kan lett oppfattes som prestisjeprojekter som ikke nødvendigvis imøtekommer innbyggernes ønsker og behov. Konsekvensene av dette er at kommunens gjeld de senere årene har nådd et så høyt nivå at andelen frie midler som nå går med til å betjene gjeld har blitt foruroligende høy. Dette medfører i neste omgang at kommunen må kutte på driftsbudsjettet for å levere et budsjett i balanse.

Formannskapetets budsjettinnstilling signaliserer klart dette problemet. For å oppnå den nevnte budsjettbalansen rammer man de viktigste av kommunens kjerneoppgaver. Grunnskolen sultefores, man vedtar gjerne å bygge nye skoler - men viser liten vilje til å prioritere innholdet i den samme skolen. På toppen av det hele ønsker man å spare noe få hundretusener ved å opprettholde egenandeler og egenbetaling på tjenester til de svakeste i kommunen - minstepensjonistene.

Harstad Fremskrittsparti aksepterer ikke at kommunens kjerneområder skal tåle kutt fordi det politiske flertallet er så ivrig opptatt av å satse på ikke-lovpålagte oppgaver. På denne bakgrunn foreslår vi omprioriteringer i budsjettet som skal begrense de negative effektene av denne "Ole Brum politikken", som så alt for lenge har fått regjere i Harstad. Harstad FrP er faktisk villig til å ta ansvar for de andre partienes uansvarlighet!

Tjenesteproduksjonen i Harstad kommune er overmoden for konkurranseutsetting og privatisering. Dersom kommunen skal være i stand til å oppfylle sine forpliktelser til innbyggerne i fremtiden, må man være villig til å tenke nytt i forhold til **hvordan** og **av hvem** tjenestene produseres. Det er selvfølgelig naturlig å se dette i sammenheng med den pågående omstillingsprosessen i kommunen, likevel er behovene for effektivisering så klart til stede at vi ikke har tid til å vente på denne prosessen.

Nøkkelen til en bedre kommune ligger i å prioritere kommunens kjerneoppgaver og effektivisere administrasjon og tjenesteproduksjon. Da må man også være villig til å ta politisk ansvar og nedprioritere de områder som ikke sorterer under kjerneoppgavene, samtidig som man må ha en åpen holdning til alternative driftsformer som konkurranseutsetting.

Føringene som ligger i omstillingsprosessen signaliserer på mange måter det samme standpunktet som FrP har gitt uttrykk for når vi i en årrekke har kjempet for å effektivisere administrasjonen.

Harstad FrP har dessverre observert en manglende evne og vilje fra administrasjonen og det politiske flertallet til å ivareta kommunens økonomiske interesser på vegne av innbyggerne. Harstad kommune besitter i dag vesentlige verdier i form av aksjer og eiendommer som med fordel kunne selges og plasseres i andre investeringsobjekt som vil gi en vesentlig høyere avkastning. Dette forutsetter imidlertid at man oppnår markedspris for de objekter som selges. Likevel ser man alt for ofte at kommunen velger å imøtekomme helt andre hensyn ved slike salg. Det politiske flertallet har signalisert en klar motstand mot å "selge arvesølvet", men gir det gjerne fra seg gratis!

Oppvekst og kultur

Grunnskolen

Skolens hovedoppgave er å formidle kunnskap. Det må derfor etableres et undervisningssystem som ivaretar den enkeltes utviklingsmuligheter. Fremskrittspartiet erkjenner at finansieringen av skolene er en fellesoppgave, og mener det er viktig at alle barn gis tilbud om utdanning uavhengig av foreldrenes økonomi. Det er derfor viktig at det offentlige stiller de nødvendige læremidlene til rådighet slik at det ikke blir nødvendig å forlange lovstridig egenbetaling fra foreldrene.

Foreldre og elever må sikres større innflytelse. Skolene bør bli selvstyrt og ha større innflytelse over læremidler og undervisningsmetoder. Harstad FrP vil styrke alternative opplæringsstilbud for de som

faller utenfor i den vanlige skolegang. Et slikt alternativ vil også bidra til mer ro i skolen, noe som vil føre til bedre undervisningsforhold og mindre stress for lærerne.

B a r n e h a g e r

Harstad Fremskrittsparti ønsker her som ellers at det skal være samsvar mellom tilbud og etterspørsel. Dermed må den som søker om barnehageplass få et tilbud. Det er et kommunalt ansvar å sikre tilbudet, men kommunen behøver ikke selv stå for driften. For å sikre en likebehandling av alle innbyggerne i kommunen ønsker Harstad FrP å omdanne samtlige kommunale barnehager til private så snart dette er praktisk mulig.

K u l t u r

Fremskrittspartiet ønsker et levende kulturliv, fritt for politisk styring og basert på personlig engasjement og frivillighet. Byens innbyggere skal ikke tvinges gjennom skatter og avgifter til å være med på å betale for det som politikerne definerer som kultur.

Driftstøtten til Harstad Kulturhus bør utvikles gjennom en gradvis nedtrapping over 4 år. En slik gradvis nedtrapping vil sikre Kulturhuset en forsvarlig omstillingsperiode hvor man i større grad legger fokus på inntjening og kommersielle arrangement. Så lenge Harstad kommune dekker kapital- og vedlikeholdskostnadene som er knyttet til Kulturhuset, burde det være et minstekrav at driftsselskapet klarer å drive i balanse uten ytterligere tilskudd. Dette i tråd med forutsetningene kommunestyret la til grunn når utbyggingen av Harstad kulturhus ble vedtatt.

H e l s e o g s o s i a l

Sammen med grunnskolen er de oppgavene som sorterer under tjenesteenhetene i denne sektoren blant de aller viktigste som kommunen er satt til å løse for byens innbyggere. Dette er Harstad Fremskrittsparti villig til å ta konsekvensen av og vil vise dette gjennom faktiske prioriteringer.

Det mest pressende behovet på sektoren er behovet for flere sykehjems plasser. Formannskapetets budsjettinnstilling legger riktignok opp til en økt utbygging på dette området (Slottet, Bergsvågen og Stangnes sykehjem), men det hjelper lite når man samtidig legger opp til nedleggelse av eksisterende sykehjem. Harstad Fremskrittsparti vil derfor gå imot en hver nedleggelse av sykehjems plasser før det er balanse mellom tilbud og etterspørsel på området.

Det er med stor uro at Harstad FrP har registrert kommunens stadig tiltakende iver for å øke/innføre egenbetaling og egenandeler på viktige tjenester innenfor helse og sosial. Det verste eksempelet på dette ble demonstrert når kommunestyret innførte egenbetaling på praktisk bistand til minstepensjonister i forbindelse med behandlingen av fjordårets budsjett. Dette var et direkte hjerterått vedtak som Harstad FrP også ved årets budsjettbehandling vil gå sterkt imot, da det rammer de av våre eldre som har aller minst.

Harstad FrP er videre av den oppfatning at det er tvingende nødvendig med nytenkning også innen denne sektoren. Vi må være åpne for andre driftsformer, herunder også konkurranseutsetting, dersom vi ønsker å få mest mulig kvalitet tilbake for hver krone.

T e k n i s k

Teknisk sektor har over alt for mange år blitt gjort til salderingspost i forbindelse med budsjettbehandlingen i Harstad kommune. Konsekvensene av dette er allerede godt synlige på mange områder, og vil bare øke ytterligere dersom man ikke er villig til å tenke nytt i forhold til **hvordan** sektoren produserer sine tjenester.

Ideelt sett er det riktignok Harstad FrPs vurdering at sektoren bør få tildelt større budsjetter. Likevel er det slik at så lenge det fremdeles eksisterer uløste oppgaver innenfor helse/omsorg og grunnskolen, så vil teknisk sektor alltid tape i konkurransen om de frie midlene.

Forslag til endringer i budsjettet 2002

Endringer i forhold til formannskapets innstilling

Endring inntekter - utgifter	Merinntekt	Merkostnad
Netto reduserte renteutgifter	2 000 000	
Administrasjon		
Red personal/driftskostnader	500 000	
Personal og organisasjon		
Red personal/driftskostnader	500 000	
Kemner		
Red personal/driftskostnader	260 000	
Drift og utbygging		
Red personal/driftskostnader parkering	380 000	
Økning veivedlikehold		380 000
Kultur		
Red personal/driftskostnader	380 000	
Skoler		
Økning rammetimetall		1 450 000
Økning undervisningsmateriell		500 000
Helse og sosial		
Økning personal/driftskostnader sykehjem/omsorg		1 800 000
Opphør egenbetaling praktisk bistand minstepensjonister		540 000
Red egenbetaling trygghetsalarm		100 000
Opphør leie kommunale hjelpemidler		50 000
Opphør egenandel transport til dagsenter		60 000
Økning personal/driftskostnader Utekontakten		50 000
Økning budsjett Varmestua		30 000
Økning tilskudd Kameratklubben		10 000
Opprettelse av støttegruppe for incestoffer		50 000
Annet		
Red tilskudd HOARR	340 000	
Red tilskudd HUAS	160 000	
Red driftstilskudd Kulturhuset	500 000	
Sum	5 020 000	5 020 000

Harstad Fremskrittspartis endringer i forhold til budsjettinnstillingen gjenspeiler våre prioriteringer av tjenesteproduksjon foran administrasjon, og da særlig skole og omsorg.

Etter vår vurdering er budsjettinnstillingens utgangspunkt med hensyn til pengepolitikken for år 2002, og dermed også anslag for rentenivået gjennom året, ikke tilstrekkelig justert etter de seneste forventninger til den økonomiske utviklingen. Det er etter Harstad FrPs oppfatning ytterligere rom for å nedjustere netto renteutgifter for det kommende året, i tråd med utsiktene til et lavere rentenivå.

Overgangen til tjeneste- og støtteenheter som følge av omstillingsprosessen er på lang sikt forventet å gi vesentlige rasjonaliseringsgevinster for driften av kommunen. Likevel erfarer man ofte at organisasjoner sjelden er villig til å gi fra seg slike gevinster på eget initiativ, med den følge at gevinsten skjules i andre budsjettposter. Harstad FrP ser det derfor som nødvendig å gå inn i de enkelte enheter hvor vi mener at mulighetene for rasjonalisering i størst grad er tilstede, og foreta moderate kutt for på den måten raskere å tvinge frem synlig effektivisering og innsparing.

Det er Harstad Fremskrittspartis standpunkt at kultur og næringsvirksomhet ikke er blant kommunens primæroppgaver.

Primært budsjettforslag

1. Harstad kommunestyre vedtar formannskapetets budsjettinnstilling med de endringer som fremgår av tabell på side 5 i Harstad Fremskrittspartis alternative budsjett.

Sekundært budsjettforslag (dersom pkt. 1 faller)

2. Harstad kommunestyre reduserer anslagene for netto renteutgifter som vil fremkomme som frie midler med totalt kr. 2 000 000. Inntektsøkningen benyttes til å avvikle egenbetaling for praktisk bistand til minstepensjonister med kr. 540 000, samt øke utgifter til personal/driftskostnader for sykehjem/omsorg med kr. 1 460 000.

Verbalforslag uten budsjettkonsekvenser

Forslag for punktvis realitetsbehandling

3. Kommunen skal gi svar på alle henvendelser fra innbyggere, næringsliv, lag og foreninger innen 72 timer (3 virkedager) Svaret skal minimum inneholde:
 - Din henvendelse er mottatt
 - Den vil bli behandlet av saksbehandler X
 - Det kan forventes at du får et fullstendig svar om Y dager (eller i uke Z)
4. Kommunestyret ber administrasjonen forlange takstverdi for alle kommunale eiendommer som legges ut for salg, herunder også ved salg av festetomter. Ved forhandlinger om festeavtaler skal også takstverdi legges til grunn. Dersom man av næringspolitiske årsaker likevel ønsker å selge/feste eiendommer under takstverdi, skal dette behandles av kommunestyret med et fylldig saksfremlegg som tilkjenner eiendommens reelle takstverdi og netto overføring av verdier fra kommunen til kjøper. Salg av eiendommer som selges/festes til takstverdi delegeres rådmannen som rapporterer til formannskapet.
5. Kommunestyret ber administrasjonen forberede salg av kommunens aksjer i Hålogaland Kraft.
6. Kommunestyret ber om at det blir lagt frem en egen sak om fordeler og ulemper ved bruk av åremål og/eller resultatlønn for kommunens toppledelse.
7. Kommunestyret ber administrasjonen starte arbeidet med å overføre driften av den kommunale musikkskolen til et eget driftsselskap med en egen driftsstyrer. Driftsstyret får totalansvar for driften av musikkskolen, herunder ansvar for budsjett og personale. Musikkskolen tilføres inntekter fra kommunen gjennom et stykkprissystem.
8. For å imøtekomme behovet for sykehjems plasser i kommunen vurderes fortsatt drift av Sama sykehjem også etter at Bergsvågen sykehjem er ferdigstilt.
9. For å samle erfaring fra alternative driftsformer for sykehjemmene, vurderes driften av Harstad sykehjem konkurranseutsatt som en prøveordning. Administrasjonen utarbeider en egen sak på dette som forelegges kommunestyret innen 01.06.2002.
10. Kommunestyret ber om at kapittel for vann, avløp og renovasjon i budsjett og regnskap skal synliggjøre kostnadskomponentene i beregningsgrunnlaget for gebyrene på en oversiktlig og lettlest måte når dette fremlegges kommunestyret. Kapitalkostnader, driftskostnader og fordelte indirekte driftskostnader, samt rentesatser og dekningsgrad må kunne leses ut av budsjett/regnskap.

Forslag som kan realitetsbehandles samlet

11. Kommunestyret oppnevner et politisk AD-hoc utvalg som får i mandat å utarbeide forslag til "Program for konkurransestimulering av Harstad kommune mot år 2002". Programmet må inneholde konkrete forslag til hvordan konkurranse kan tas i bruk som virkemiddel i alle deler av kommunes tjenesteproduksjon.
Egen sak legges frem for kommunestyret innen utgangen av 1.halvår 2002.
12. Likestillingsutvalget nedlegges så snart dette er mulig.
13. Kommunestyret ber administrasjonen ta kontakt med andre kommuner for å få til interkommunale innkjøpsavtaler.
14. Administrasjonen bes å forberede sak for kommunestyret med en konsekvensanalyse for kommunens drift ved en gradvis avvikling av eiendomsskatten og en reduksjon av det kommunale skatteøret på henholdsvis ¼, ½ og 1 prosentpoeng.
15. Kommunen skal vurdere utmeldelse av Kommunenes Sentralforbund (KS).
16. Kommunen skal praktisere fritt skolevalg så langt dette er praktisk mulig, det innføres flytende kretsgrenser.
17. Harstad kommune skal ikke tilby morsmålsundervisningen for fremmedspråklige elever, dersom ikke utgiftene til dette i sin helhet refunderes av staten. Dette er mulig da det ikke er en lovpålagt oppgave.
18. Harstad kommune søker KUF om at nynorskundervisningen gjøres valgfri i grunnskolene i kommunen.
19. Kommunestyret ber administrasjonen starte arbeidet med å overføre driften av den kommunale kinoen til private.
20. Kommunestyret ber rådmannen legge frem egen sak om konkurranseutsetting av deler av kommunens hjemmebaserte omsorg. Kommunens pleie- og omsorgsavdeling skal ha mulighet til å legge inn anbud på lik linje med eksterne private tilbydere. Sak med fremdriftsplan, vurderinger av hvilke tjenester som egner seg for konkurranse, kvalitetskrav, anbudgrunnlag m.v. fremmes for kommunestyret innen 1.6.2002.
21. Kommunestyret ber administrasjonen sette i gang arbeid med overgang til målebasert avregning av renovasjonsgebyret basert på vektmåling av den enkelte abonnents avfallscontainere (elektronisk målesystem finnes i markedet).
22. Feietjenesten i kommunen settes ut på anbud.
23. Renovasjon, herunder avfallstømming og innhenting av spesialavfall sammen med slamtømming, settes ut på anbud til private.